

Î N C H E I E R E

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Soloviov Anatoli, Soloviova Valentina, Soloviov Serghei, Soloviov Ivan,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Soloviov Anatoli, Soloviova Valentina, Soloviov Serghei și Soloviov Ivan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2016, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Soloviov Anatoli, Soloviova Valentina, Soloviov Serghei și Soloviov Ivan și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 08 decembrie 2015, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă :

La 15 aprilie 2015, Soloviov Anatoli, Soloviova Valentina, Soloviov Serghei și Soloviov Ivan au depus cererea de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii au indicat că la data de 07 iulie 2009, Soloviova Hristina și Soloviov Nicolai au înaintat o acțiune la Judecătoria Centru împotriva lui Soloviov Anatoli privind limitarea drepturilor familiei lui Soloviov Anatoli la apartamentul municipal nr. 4 din strada Porumbiței, 1, mun. Chișinău, care a fost examinată în cadrul a 7 ședințe de judecată și în decurs de 5 ani și 3 luni, până la 15 octombrie 2014, ceea ce este inadmisibil întrucât depășește toți termenii rezonabili și raționalitatea examinării acțiunii în cadrul atâtor ședințe de judecată.

Susțin că la data de 15 iunie 2011, Soloviov Anatoli, Soloviova Valentina, Soloviov Serghei și Soloviov Ivan au depus o cerere reconvențională împotriva lui Soloviov Nicolai care a fost examinată în cadrul a cinci ședințe de judecată și în decurs

de 3 ani și 4 luni, de la 15 iunie 2011 până la 15 octombrie 2014, ceea ce de asemenea este inadmisibil întrucât depășește termenii rezonabili de examinare a cauzei.

Menționează că, în urma tergiversării examinării cauzei, s-a înrăutățit starea sănătății capului familiei Soloviov Anatoli, invalid de gradul II, ceea ce poate fi interpretat drept o discriminare pe motiv de stare materială a persoanei întrucât familia acestuia nu dispune de mijloace bănești pentru a angaja un avocat și din această cauză instanța de judecată o perioadă atât de îndelungată încearcă să pronunțe o hotărâre în beneficiul Hristinei Soloviova.

Cu referire la prevederile art. 6 alin. (1) din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și practica judiciară a Curții Europene a Drepturilor Omului, consideră că familiei Soloviov i-a fost cauzat un prejudiciu moral în sumă de 200 000 lei, cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

Solicită compensarea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei în mărime de 200 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 08 decembrie 2015, acțiunea a fost admisă parțial, fiind constatată încălcarea dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei și s-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Soloviov Anatoli, Soloviova Valentina, Soloviov Serghei și Soloviov Ivan cu titlu de prejudiciul moral suma de 20 000 lei și 260 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, în rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2016, au fost respinse apelurile declarate de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Soloviov Anatoli, Soloviova Valentina, Soloviov Serghei și Soloviov Ivan și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 08 decembrie 2015.

În motivarea deciziei instanța de apel a invocat prevederile art. 2 alin. (1) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011, art. 192 CPC, care reglementează dreptul la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, termenele de judecare a pricinilor civile și care indică că orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă. Pricinile civile se judecă în primă instanță în termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sânt: complexitatea pricinii, comportamentul participanților la proces, conduita instanței judecătorești și a autorităților relevante, importanța procesului pentru cel interesat. Respectarea termenului rezonabil de judecare a pricinii se asigură de către instanță.

Cu referire la textul normei citate și în coraport cu materialele pricinii, instanță de apel a reținut că prima instanță întemeiat a ajuns la concluzia despre necesitatea

admiterii parțiale a acțiunii privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și ținând cont de natura dreptului lezat, de caracterul și gravitatea suferințelor suportate, a considerat că suma de 20 000 lei, dispusă spre încasare de către prima instanță cu titlu de prejudiciu moral este reală și rezonabilă în măsură de a atenua suferințele psihice cauzate reclamanților.

La data de 09 august 2016, Soloviov Anatoli, Soloviova Valentina, Soloviov Serghei și Soloviov Ivan au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu decizia instanței de apel considerând-o neîntemeiată, și fiind emisă fără a se expune asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel și în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Astfel, indică recurenții că a fost emisă o hotărâre incorectă în fond, fiind injust diminuată mărimea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea intenționată a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La caz, se constată că copia deciziei instanței de apel din 20 aprilie 2016, a fost expediată în adresa recurenților la data de 06 iunie 2016, fapt ce se confirmă prin scrisoare de însoțire nr. 6254 (f. d. 27, vol. II), iar recurenții au recepționat copia deciziei contestate la 09 iunie 2016, fapt ce se confirmă prin plicul de expediere anexat la materialele cauzei (f. d. 31, vol. II).

Astfel instanța de recurs consideră că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 09 august 2016, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Soloviov Anatoli, Soloviova Valentina, Soloviov Serghei și Soloviov Ivan este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Soloviov Anatoli, Soloviova Valentina, Soloviov Serghei și Soloviov Ivan nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurenții nu au invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererile de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Soloviov Anatoli, Soloviova Valentina, Soloviov Serghei și Soloviov Ivan asemenea aspecte nu se regăsesc.

Pentru considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Soloviov Anatoli, Soloviova Valentina, Soloviov Serghei și Soloviov Ivan ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Soloviov Anatoli, Soloviova Valentina, Soloviov Serghei și Soloviov Ivan se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță